רואה החשבון והלקוחה

רואה־חשבון ולנשטיין (עם ידידה בשם שירין בוונציה)
"בולם, לרבות מרשך והמתלוננת..."

חגי ולנשטיין הוא מגדולי רואי־החשבון בישראל. בין לקוחות מי־שרדו המפואר, השוכן בכיכר־המדינה בתל־אביב, נמנים לקוחות כמו קונצרן כור; חברת חדיראן, חברת־הבנייה הגי־דולה מתי ליפשיץ, ועוד. הסיפור הבא לא פורסם בשום כלי־תיקשורת, אולי בגלל עוצמתו ולקוחותיו של רואה־החשבון.

ב־2 בדצמבר 1987 גבתה המישטרה הודעה מרואה־החשבון חגי ולנשטיין, ומייד לאחר־מכן הוא נעצר ושוחרר בערבות כספית בבית־משפט השלום בתל־אביב.

בבית־המישפט אמר המפקח חזי תרלף כי ולנשטיין חשוד שבתוקף תפ־קידו קיבל מלקוח יפוי־כוח למשכן דירה כדי להשיג ללקוח הלוואה. תחת זאת מישכן את הדירה כנגד חובות של לקוח אחר שלו, שהוא ערב להם אישית.

סיפור־המעשה שבו הסתבך ולנ־שטיין, ואשר כולו לקוח מתיקי בתי־המישפט, החל לפני כמה שנים. לוו־לנשטיין ידיד טוב, ושמו משה אפלבאום. זה היה קבלן בנייה באילת, שהקים שם מלון בשותפות עם משקיעים זרים. ולנשטיין היה רואה־החשבון שלו, וסייע לו במימון בס־כומים שונים. ולנשטיין הצהיר כי לא היה שותף בעסקים עם אפלבאום, אולם תצהירים נגדיים של יריבתו, בעלת־הדירה, טוענים כי היה שותף עם אפלבאום בדירה ברחוב כרמיה 9 בתל־אביב, במיסעדת 117 ברחוב הרצל ב־תל־אביב, בחברה לעיבוד־נתונים בשם מ־כונים וכן בעסקים רבים ושונים.

כשלב מסויים התחיל אפלבאום למ־כור יחידות במלון־דירות באילת, קיבל מאות אלפי דולארים מרוכשים בצרפת ובבלגיה, ואחר־כך העסק פשט רגל, ומונו לו כונס־נכסים.

כאשר היה פעיל בעיסקי־בנייה באילת הכיר אפלבאום את סימה גו־לנסקי, עולה מרוסיה, שבעלה היה קבלן־בנייה באילת. בינו לבין סימה נקשרו קשרי־אהבה, שפרחו כאשר בעלה של סימה היגר לוושינגטון, שם הוא עושה חיל בעיסקי־בנייה.

עסקים בבוץ

כאשר נתקעו עיסקי המלונות של אפלבאום בבוץ, החל ביוזמה להקמת מרכז לייצור ולמכירת יה־לומים בעיר אוראליאן בצרפת, וביקר שם כמה פעמים יחד עם ולנשטיין, וכמובן עם סימה וידידתו של ולנ־שטיין, שירין. הארבעה היו מרבים להיפגש בדירה ברחוב כרמיה, וסימה הנציחה בצילומים רבים את ארבעת החברים. גם כאשר החליף ולנשטיין את שירין בתמר מימרן, המשיכה הרביעייה לבלות יחד בארץ ובחו"ל.

באותה עת המשיך ולנשטיין להל־וות כספים למשה אפלבאום, הן ישירות, הן בהסדרת מימון עבורו בבנקים, כשהוא ערב לכספים. סימה, שבעלה עזבה, פתחה בהליכי־גירושין, ונזקקה אף היא לכסף. רכושה היחידי היה דירת־מגורים ברחוב נחום 21 בתל אביב. היא ביקשה מאפלבאום כי ישיג לה הלוואה בנגד שיעבוד הדירה.

באותו זמן (מחצית 1986) היה אפלבאום חייב רבבות שקלים לסניף ברקליס־דיסקונט ביפו, ולא רק שלא יכול היה להחזירם, אלא גם נזקק לס־כומים נוספים. הוא וולנשטיין שיכנעו יפוי־הכוח החדש הוצא על־סמך יפוי־הכוח הראשון, שהיה ניתן לביטול, ולא איפשר לשעבד כנגד חובות של מישהו זולת סימה. ולנשטיין רשם שי־עבוד על סמך יפוי־הכוח, ומסרו לבנק. הבנק מסר לו מייד 15 אלף שקל נוספים עבור אפלבאום.

"מעורר חשדות"

יתיים נסעה גולנסקי לבעלה בוושינגטון, השלימה עימו והוא נתן לה כסף. היא החליטה שאינה זקו־קה להלוואה מן הבנק, וב־17 בנובמבר 1986 שלחה הודעה בטלקס לוו־לנשטיין, שבה ביטלה את יפוי־הכוח שנתנה לו. ב־7 בדצמבר, למרות ה־ביטול, רשם ולנשטיין הודעת־משכון על הנכס לטובת הבנק.

שנה לאחר מכן, כאשר הבנק ביקש למנות כונס־נכסים לדירה, כדי למכרה ולפרוע את החובות של אפלבאום של־הם ערב ולנשטיין, הודיע ולנשטיין, ב־10 בספטמבר 1987, כי הוא מסכים בשם גולנסקי למינוי עורך־הדין נחמן אמיתי ככונס. הוא הסכים, למרות ש־שנה קודם לכן בוטל יפוי־הכוח שניתן לו לייצגה.

הבנק החל בהליכי מכירת הדירה, וגולנסקי נטלה עורכי־דין והחלה במ־אבקים לביטול המכירה. במקביל פנתה באמצעות עורך־הדין חיים מישגב למי־שטרה, לפתוח בהליכים נגד ולנשטיין.

המישטרה המליצה פעמיים לפרקל־ליטות להעמיד לדין את ולנשטיין על מירמה, נציגו של ולנשטיין, עורך־ה־דין אורי סלונים, שיכנע את פרקליט את מנהל־הסניף כי בקרוב ימכרו דירת־מגורים, ועד אז ישעבדו אותה לטובת החוב. המנהל נתן בו במקום 20 אלף שקל לאפלבאום, והבטיח לתת עוד 15 כאשר יומצא לו אישור מוולנשטיין על רישום שיעבוד.

במקביל ביקש אפלבאום מסימה גולנסקי כי תמסור לוולנשטיין יפוי־כוח, כדי שיוכל למשכן את דירתה ו־לקבל עבורה הלוואה בבנק.

ב־31 באוגוסט 1986 חתמה סימה גולנסקי על יפוי־כוח רגיל לטובת ולנשטיין, שלפיו הוא מוסמך לשעבד את דירתה כדי לקבל עבורה כספים בנגין הדירה. את יפוי־הכוח הוציא עו־רך־הדין המנות, אדם פרוסט.

ב־6 באוקטובר באותה שנה הוציא אדם פרוסט אישור לחגי ולנשטיין כי יש לו יפוי־כוח בלתי־חוזר מסימה גו־לנסקי לשעבד את דירתה כנגד חובו־תיה וחובות משה אפלבאום לבנק ברקליס.

פרקליט־מחוז שדר
"לספק למישטרה אינפורמציה מלאה וכנה..."

העיסקות שבהן קשורים אפלבאום, המתלוננת ומרשך אינן ברורות דיין בחומר־החקירה, וכנראה שהנחקרים כולם, לרבות מרשך והמתלוננת, לא היו מוכנים לספק למישטרה אינפור־מציה מלאה וכנה, שתשפוך אור מלא על עיסקות אלה."

מישגב עירער על החלטת שדר לפני היועץ המישפטי לממשלה. הוא ציין כי שלח לפרקליטות תצהיר של עד מהימן, התומך בגירסת גולנסקי, אולם זו מתעלמת מתצהיר זה ולא זימנה את המצהיר למסירת עדות במישטרה. הוא גילה כי היה עד לשיחה בין גולנסקי, ולנשטיין ואפלבאום, שבה ביקשה גולנסקי מוולנשטיין לס־דר לה הלוואה של 20 אלף דולר. הוא גם הצהיר כי שמע במפורש כי הדירה הוזכרה בקשר לסידור ההלוואה. הוא ציין כי באותה עת ביקשה גולנסקי גם ממנו להסדיר לה הלוואה כזו, תמורת שיעבוד הדירה.

בפנייה ליועץ המישפטי לממשלה טען עורך־הדין מישגב כי מנהל סניף ברקליס, אברהם אשכנזי, ציין בעדותו במישטרה כי גולנסקי לא היתה בקשר עם הבנק, וגם כי מעולם לא רווח לו על ביטול יפוי־הכוח. לדבר חשיבות, מ־כיוון שבייפוי־הכוח השני, הבלתי־חוזר, שהוציא ולנשטיין ללא ידיעת גול־נסקי, נכתב במפורש כי הוא בא לאבטחת חובות של גולנסקי לבנק ברקליס.

אגב, בתצהירים הנגדיים, שהגיש ולנשטיין, הוא ציין כי קיבל מעורך־הדין נחמן אמיתי חוות־דעת, שלפיה היה מותר לו להפוך את יפוי־הכוח החוזר הראשון ליפוי־כוח בלתי־חוזר, וכי לגולנסקי לא היתה זכות לבטל את יפוי־הכוח השני, מאחר ונעשה בו שי־מוש לטובת צד שלישי.

בדיקת חוות־הדעת מראה כי היא תתומה על־ידי מתמחה במישרד אמ־תי. נראה כי משום מה לא רצו בעלי־המישרד לחתום עליה.

יגאל לביב ■

מחוז־תל־אביב שאין מקום לכך.

אהרון שדר, פרקליט המחוז, כתב לסלונים:

"הנני מאשר בזאת כי התיק שבנידון נגנז על־ידי מחוסר־ראיות מספיקות לאשמת החשוד.

"ישנו כאן עניין של עדות מול עדות, כאשר אף אחת מן הגירסות הסותרות אין לה סימוכין מספיקים בחומר־החקירה, כדי שנוכל להוכיח גירסה אמיתית בבית־המישפט.

"יחד עם זאת אני חייב לציין כי התנהגות מרשך מעוררת חשדות, ל־נוכח המרת ערבותו האישית של מרשך בשיעבוד דירת המתלוננת לחובותיו של משה אפלבאום בבנק. מאידך גיסא,

במדינה

ביטחון "לירות כדי להרוג"

חייל שואל את הפרקליט הצבאי הראשי: האם ההוראה להוציא להורג היא פקודה בלתי־חוקית בעליל?

המיכתב שנשלח לפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון סטרשנוב, היה מיוחד במינו.

לא רק התוכן היה בלתי־רגיל, אלא גם המוען. כי חתם עליו חייל־מילואים בשמו המלא וכתובתו.

וכך כתב נפתלי אור־נר מי־רושלים:

בתאריך 11.10.88 התגייס גדוד ה־מילואים שלנו לשרות מילואים.

בערבו של יום הצטיידות ואימונים, התקיימה שיחת־מג"ד, שבה מסר לנו המג"ד על הוראות־התגובה שלנו על מצבים העלולים להתעורר בשטחים.

אחד הנושאים שבהם נגע היה תגובת החיילים במיקרה של יידוי בק־בוקי־תבערה. לדבריו, במיקרה זה

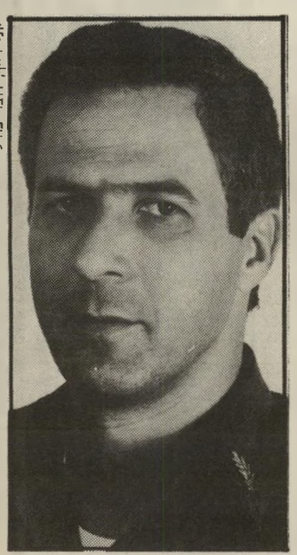

פצ"ר סטרשנוב
"לירות כדי להרוג"

ההוראה הצה"לית היא "לירות כדי להרוג."

שאלתי אותו: "ומה במיקרה שהבק־בוק כבר נזרק, ואין בידיו של המשליך בקבוק־תבערה נוסף?"

תשובתו: "גם במיקרה זה יורים כדי להרוג."

הופתעתי מאוד מתשובתו, ואמרתי לו: "לרעתי אין הפקודה חוקית, ואין בכוונתי לבצעה בנסיבות אלה."

תשובת המג"ד: "אם לא תירה כדי להרוג, תועמד לדין."

לפי מיטב הבנתי האנושית והמיש־פטית, ההוראה שניתנה על־ידי המג"ד הינה "פקודה בלתי־חוקית בעליל", באשר היא מחייבת ירי כדי להרוג אדם שכבר אינו מהווה איום, ואין בהריגתו משום הגנה עצמית אלא "הוצאה להורג", פשוטו כמשמעו.

אודה לך אם תענה לי על השאלות הבאות:

● האם הוראת המג"ד שניתנה לגדוד הינה ההוראה הקיימת בצה"ל? ואם כן, מה הבסיס המישפטי (שלא לדבר על הבסיס המוסרי) לירות כדי להרוג באדם שכבר אינו מהווה סיכון לכוחותינו?

● אם הוראת המג"ד אינה ההוראה הצה"לית, כיצד זה נותן מג"ד הוראות מעין אלו לחייליו, ומה בדעתכם לע־שות כדי למנוע הישנות מיקרים מעין אלה?